

Vuggestuer er meget kostbare at indrette. I det hele forekommer det mig ikke at være en Opgave for Lovgivningsmagten at paalægge Fabrikkerne at oprette saadanne, dels paa Grund af Kostbarheden, dels og navnlig fordi Arbejderskerne foretrækker at anbringe deres Børn nær Hjemmet, og fordi den danske Arbejderstands Psyke er saaledes, at den ikke ønsker Arbejdsgiverens Indblanding i deres private Affærer. En Fordel ved Vuggestuen paa Arbejdsstedet vilde der dog være derved, at dens Aabningstid bedre kunde afpasses efter den Tid, der arbejdedes i Virksomheden.

Af andre Spørgsmaal, som er kommet frem under denne Undersøgelse, og som det forekommer mig, der kunde tiltrænges en Løsning af fra det offentliges Side — hvad enten det er Stat eller Kommune — skal nævnes Fødehjem, hvor ogsaa gifte, der er i Stand til at betale noget, kan komme ind for en rimelig Betaling. Mange gifte Fabrikarbejdersker har henvendt sig til mig og forespurgt, om ikke saadanne eksisterede. De har ikke kunnet komme ind paa Rigshospitalet, da der ikke var Symptomer paa særlig vanskelig Fødsel, og da deres Boligforhold ikke var tilstrækkeligt elendige til, at de af den Grund kunde blive indskrevet. I et enkelt Tilfælde er det lykkedes at faa en privat Klinik til at tage Vedkommende for en forholdsvis lille Betaling (85 Kr.). Dette Spørgsmaal vedrører ikke specielt Fabrikarbejdersker, men derimod alle mindre bedidlede fødende Kvinder.

Hvad tidligere er skrevet om Arbejdet inden og efter Fødslen har kun vedrørt Arbejde under Fabriktilsyn, og det dels fordi det kun er dette, der eksisterer Lovbestemmelser for i Øjeblikket, og dels fordi det er den Art af Arbejde, jeg har mest Kendskab til. Imidlertid skal det dog berøres, hvorvidt det er naturligt at sætte et Skel mellem det Arbejde, der er under Fabriktilsyn, og andet Arbejde. Det samme Arbejde kan udføres udenfor som under Fabriktilsyn. Naturligvis vil det altid være saadan, hvor man sætter en Grænse, at der bliver noget tilfældigt ved, hvad der kommer paa den ene og hvad paa den anden Side Grænsen. Meget af det Arbejde, der foretages paa Handelslagre udenfor Fabrikloven, er ganske af samme Art som det Arbejde, der foregaar paa Fabrikslagre som et Led i Produktionen, saaledes at Varen ikke er færdig til Salg, før dette Lagerarbejde er udført, og hvorfor det er underkastet Fabriklovens Bestemmelser. Eller for at tage et andet Eksempel, Bispebjerg Hospitals Vaskeri, der vasker for alle Københavns Kommunes Hospitaler, er af Fabriktilsynet fortolket faldende ind under Fabrikloven, hvorimod en Distriktsforstander efter Sigende har nægtet en Arbejderske derfra Hjælp efter Fabriklovens § 29 med den Motivering, at den Virksomhed ikke kunde regnes for Fabrik. Der blev til mig klaget over denne Forskel i Behandlingen, men først længe efter Fødslen. Mange rene Institutionsvaskerier, hvor Arbejdet er ganske analogt med Bispebjerg Hospitals Vaskeri, er ikke inddraget under Fabrikloven.

Rent bortset fra disse Tilfælde — som der forøvrigt er talrige Eksempler paa, men som ikke desto mindre ikke rører ved selve Grundproblemet, hvorvidt man bør sætte Skel mellem Fabrikarbejde og andet Arbejde — er Spørgsmaalet, bør man udvide de eventuelle Regler for Fabrikarbejde til andet Arbejde og da i bekræftende Fald til hvilket Arbejde, eller er der Aarsag til fortsat at adskille?

Formaalet med en Lovgivning paa dette Omraade er vel i første Række at beskytte Føstret og Barnet; ud fra Synspunktet at knytte Moder og Barn sammen ved at gøre det muligt for Moderen at være borte fra Arbejdet et vist Tidsrum efter Nedsættelsen, særlig af Hensyn til Amningen, skulde man mene, at det var af underordnet Betydning hvad Arbejde, Moderen havde. Synspunktet at knytte Moder og Barn sammen kan saaledes ikke berettige til nogen Adskillelse. Synspunktet Arbejdets større eller mindre Anstrengelse skal derefter undersøges.